

Sygn. akt I ACa 651/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2013r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jolanta Grzegorzczuk
Sędziowie:	SSA Krzysztof Depczyński (spr.) SSA Joanna Walentkiewicz - Witkowska
Protokolant:	st.sekr.sądowy Jacek Raciborski

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2013r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. A.**

przeciwko **Gminie D.**

o ustalenie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 21 lutego 2013r. sygn. akt I C 622/10

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od M. A. na rzecz Gminy D. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

I ACa 651/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 lutego 2013 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie z powództwa M. A. przeciwko Gminie D. o ustalenie oddalił powództwo oraz orzekł o kosztach postępowania.

Powyższy wyrok zapadł na podstawie poczynionych przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny podzielił i przyjął za własne, a z których wynika, że na podstawie umowy sprzedaży zawartej w dniu 10 lutego 1999 r. w formie aktu notarialnego przed notariuszem J. M. prowadzącym Kancelarię Notarialną w B., rep. A nr (...) M. A. kupił

od Skarbu Państwa Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa działki gruntu oznaczone numerami (...) położone we wsi K. w gminie D. o łącznej powierzchni 2,01 ha za kwotę 3 333,00-, zł.

Na podstawie umowy sprzedaży zawartej w dniu 14 listopada 2002 r. w formie aktu notarialnego przed notariuszem J. M. prowadzącym Kancelarię Notarialną w B., rep. A nr (...) M. A. kupił od S. W. (1) działki gruntu oznaczone numerami (...) położone we wsi K. w gminie D. o łącznej powierzchni 1,16 ha za kwotę 4 640,00-, zł.

Na podstawie warunkowej umowy sprzedaży zawartej w dniu 24 czerwca 2005 r. w formie aktu notarialnego przed notariuszem J. M. prowadzącym Kancelarię Notarialną w B., rep. A nr (...) M. A. kupił od B. M. działki gruntu oznaczone numerami (...) położone we wsi K. w gminie D. o łącznej powierzchni 6,13 ha za kwotę 24 520,00-, zł. Sprzedaż nastąpiła pod warunkiem, że Agencja Nieruchomości Rolnych nie skorzysta z prawa pierwokupu przysługującego jej na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego.

Na podstawie umowy zamiany zawartej w dniu 26 marca 2007 r. w formie aktu notarialnego przed notariuszem J. M. prowadzącym Kancelarię Notarialną w B., rep. A nr (...) M. A. oraz S. i M. małżonkowie W. dokonali zamiany stanowiących ich własność nieruchomości rolnych w ten sposób, że M. A. nabył własność niezabudowanych nieruchomości oznaczonych numerami ewidencyjnymi (...) położonych w miejscowości K. w gminie D., a w zamian za to S. i T. małżonkowie W. nabyli niezabudowaną nieruchomość rolną składającą się z działki gruntu oznaczonej numerem (...)położonej w miejscowości K. w gminie D..

M. A. kupił od S. W. (1) działki gruntu oznaczone numerami (...) położone we wsi K. w gminie D. o łącznej powierzchni 1,16 ha za kwotę 4 640,00-, zł.

W dniu 1 września 2003 r. Wójt Gminy D. wydał zaświadczenie, w którym stwierdził, że „na podstawie art. 51 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych Gmina D. zaświadcza, że działka nr (...) o powierzchni 0,34 ha położona w obrębie K. przed dniem wejścia w życie ww. ustawy była użytkowana jako droga publiczna, wybudowana z udziałem czynnika społecznego, w związku z czym stała się własnością Skarbu Państwa”.

Decyzją z dnia 6 sierpnia 2004 r., (...). (...)(...) (...), Wojewoda (...) na podstawie art. 18 ust. 1 w zw. z art. 5 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 131) stwierdził nieodpłatne nabycie z mocy prawa z dniem 27 maja 1990 r. przez Gminę D. własności nieruchomości Skarbu Państwa uregulowanej w księdze wieczystej KW nr (...) położonej w obrębie K. składającej się między innymi z działki oznaczonej numerem ewidencyjnym (...).

Decyzja komunalizacyjna nie została zaskarżona w ustawowym terminie i stała się ostateczna.

Decyzją z dnia 30 stycznia 2007 r., (...). (...)/(...)/ (...), Wojewoda (...) na podstawie art. 149 § 3, art. 150 § 1 w zw. z art. 148 § 1 kpa po rozpatrzeniu wniosku H. W., J. W. i S. W. (2), którzy zakwestionowali zasadność komunalizacji działki o nr (...), odmówił wznowienia postępowania zakończonego ostateczną decyzją Wojewody (...) z dnia 6 sierpnia 2004 r., znak: (...). (...) (...) (...).

Decyzją z dnia 9 czerwca 2006 r. nr (...) Wojewoda (...) odmówił M. A. wznowienia postępowania zakończonego ostateczną decyzją Wojewody (...) z dnia 6 sierpnia 2004 r. wskazując, że M. A. nie wykazał, że posiada prawnorzeczowy tytuł do spornego mienia, a tym samym nie ma przymiotu odwołującego, jako strony postępowania zakończonego ostateczną decyzją Wojewody (...) z dnia 6 sierpnia 2004 r..

Decyzją z dnia 31 sierpnia 2007 r., nr (...) Krajowa Komisja Uwłaszczeniowa uchyliła zaskarżoną przez M. A. decyzję z dnia 9 czerwca 2006 r. i umorzyła postępowanie w pierwszej instancji z uwagi na fakt, iż wnioskującemu o wznowienie postępowania nie przysługiwał przymiot strony postępowania komunalizacyjnego zakończonego ostateczną decyzją Wojewody (...) z dnia 6 sierpnia 2004 r..

Decyzją z dnia 28 września 2006 r., (...) (...) (...) (...), Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji odmówił M. A. wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie o stwierdzenie nieważności ostatecznej decyzji Wojewody (...) z dnia 6 sierpnia 2004 roku, Nr (...).

W dniu 1 lipca 2010 r. M. A. złożył wniosek do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji Wojewody (...) z dnia 6 sierpnia 2004 r. w części stwierdzającej nabycie przez Gminę D. z mocy prawa z dniem 27 maja 1990 r. nieodpłatnie, własności nieruchomości Skarbu Państwa oznaczonej w ewidencji gruntów w jednostce ewidencyjnej D. obręb K. jako działka (...), uregulowanej w księdze wieczystej Kw nr (...). Sprawa zarejestrowana została pod nr (...).

Decyzją z dnia 24 marca 2011 r., (...), Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji odmówił M. A. wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie o stwierdzenie nieważności ostatecznej decyzji Wojewody (...) z dnia 6 sierpnia 2004 roku, Nr (...) z uwagi na fakt, iż powodowi nie przysługuje przymiot strony w postępowaniu o stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnej – M. A. nie wykazał istniejącego po jego stronie tytułu prawnorzeczowego do nieruchomości.

Decyzją z dnia 13 lipca 2011 r., nr (...) Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji utrzymał własną decyzję z dnia 24 marca 2011 r. nr 213 odmawiającą wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji Wojewody (...) z dnia 6 sierpnia 2004 r..

Wyrokiem z dnia 17 lutego 2012 r., wydanym w sprawie o sygn. akt I SA/Wa 1794/11, Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. oddalił skargę M. A. na decyzję Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 lipca 2011 roku nr (...) w przedmiocie odmowy wszczęcia postępowania administracyjnego wskazując, że powód nie wykazał, iż w dacie mającej znaczenie dla komunalizacji, to jest w dniu 27 maja 1990 r., posiadał tytuł własności do działki o numerze (...).

Przed Sądem Rejonowym w Brzezinach, pod sygn. akt I C 84/06, toczyła się sprawa z powództwa M. A. przeciwko Gminie D. o uzgodnienie treści księgi wieczystej obejmującej między innymi działkę nr (...). Powództwo zostało oddalone z uwagi na związanie sądu ostateczną decyzją komunalizacyjną. Apelacja powoda od wyroku Sądu I instancji została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 29 listopada 2007 r., wydanym w sprawie o sygn. akt XIII Ca 158/07.

W Sądzie Rejonowym w Brzezinach pod sygn. akt I C 33/11 toczy się sprawa z powództwa Gminy D. przeciwko M. A. o wydanie nieruchomości składającej się z działki gruntu oznaczonej nr (...) i zaniechanie naruszeń.

Sąd uznał za wiarygodny zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci dowodów z dokumentów i oparł się na nim dokonując ustaleń faktycznych.

Na rozprawie w dniu 12 lutego 2013 r. Sąd oddalił zgłoszone przez powoda wnioski dowodowe, jako nie mające znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszego postępowania. Sąd stanął na stanowisku, że powód nie posiada interesu prawnego w wytoczeniu powództwa, który to interes prawny stanowi merytoryczną przesłankę powództwa o ustalenie, decydującą o dopuszczalności badania i ustalania prawdziwości twierdzeń powoda, że wymieniony w powództwie stosunek prawny lub prawo istnieje – stanowi zatem przesłankę dopuszczalności powództwa.

W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy uznał, że żądanie sformułowane w pozwie podlega oddaleniu, jako że powód w istocie domaga się ustalenia nie istnienia prawa, czy też stosunku prawnego, lecz faktu, iż działka nr (...) w części wskazanej w pozwie nie została oddana i zajęta pod drogę publiczną istniejącą w dniu października 1985 r. i wybudowaną z udziałem czynu społecznego. Istotnym jest przy tym, że nawet, gdyby Sąd poczynił ustalenie zgodnie z żądaniem pozwu to nie przesądziłoby to, że powodowi przysługuje prawo własności opisanej w pozwie działki nr (...), tym samym zasadnym jest stwierdzenie, że powód nie posiada interesu prawnego w wytoczeniu niniejszego powództwa.

W okolicznościach sprawy uprawomocnienie się wyroku ustalającego, tak jak o to wnosi powód, że działka nr (...) w części wskazanej w pozwie nie została oddana i zajęta pod drogę publiczną wybudowaną z udziałem czynu społecznego istniejącą w dniu 1 października 1985 r. nie zakończy definitywnie istniejącego między stronami sporu. Fakt nieodpłatnego nabycia będącej przedmiotem sporu działki przez Gminę D. stwierdzony został ostateczną decyzją administracyjną Wojewody (...) z dnia 6 sierpnia 2004 r., znak: (...). Decyzja komunalizacyjna nie została zaskarżona w ustawowym terminie i stała się ostateczna.

Z zebranych w sprawie dokumentów wynika, że powodowi nigdy nie przysługiwał i nie przysługuje tytuł prawny do działki numer (...), dlatego też nie jest w stanie wszcząć postępowania o stwierdzenie nieważności ostatecznej decyzji administracyjnej Wojewody (...) z dnia 6 sierpnia 2004 roku, znak: (...). Powód załączył do pozwu szereg odpisów aktów notarialnych potwierdzających fakt nabycia przez niego nieruchomości we wsi K. w gminie D.. Żadna z umów natomiast nie dotyczy spornej działki oznaczonej numerem (...). Nawet uwzględnienie powództwa o ustalenie faktu zgodnie z żądaniem pozwu nie przesądzi o prawie własności powoda do działki numer (...), ani nie otworzy drogi do zaskarżenia przez powoda ostatecznej decyzji administracyjnej, dlatego też zasadnym jest twierdzenie, że powód nie posiada interesu prawnego w wytoczeniu niniejszego powództwa, ani legitymacji do wytoczenia tegoż powództwa.

Powyższy wyrok powód zaskarżył apelacją, zarzucając mu:

I. naruszenie art. 189 k.p.c. poprzez uznanie, że powód nie ma interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie, iż działka nr (...) położona w gminie D., dla której Sąd Rejonowy w Brzezinach prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) w części poczynając od wschodniej granicy działki nr (...) do końca w kierunku południowym nie została oddana i zajęta pod drogę publiczną wybudowaną z udziałem czynu społecznego istniejącą w dniu 1 października 1985 r., podczas gdy powód posiada interes prawny, bowiem ustalenie powyższego faktu prawotwórczego umożliwi mu obronę w postępowaniu o wydanie gruntu wyżej wskazanego oraz będzie stanowić podstawę do wszczęcia postępowania administracyjnego dotyczącego stwierdzenia nieważności decyzji o komunalizacji wskazanej działki,

II. naruszenie art. 217 § 2 k.p.c. i art. 227 k.p.c. poprzez oddalenie wszystkich wniosków dowodowych zgłoszonych przez powoda, podczas gdy przeprowadzenie tych dowodów pozwoliłoby potwierdzić istnienie interesu prawnego powoda oraz zasadności powództwa,

III. naruszenie art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 2 Konstytucji RP poprzez pozbawienie powoda możliwości ochrony swoich praw przed sądem - uznając iż nie posiada on interesu prawnego, podczas gdy powodowi nie przysługuje prawo ochrony swoich praw w innym trybie postępowania cywilnego czy przed organami administracyjnymi, a przedmiotowe postępowanie umożliwiłoby obronę praw powoda.

W konkluzji powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania procesowego, z uwzględnieniem kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

W pierwszej kolejności konieczne jest zwrócenie uwagi na to, w jaki sposób powód sformułował roszczenie o ustalenie. Powód domaga się ustalenia, że „działka nr (...) położona w gm. D., dla której Sąd Rejonowy w brzezinach prowadzi księgę wieczystą KW (...), w części poczynając od wschodniej granicy działki nr (...) aż do końca w kierunku południowym nie została oddana i zajęta pod drogę publiczną wybudowaną z udziałem czynu społecznego istniejącą w dniu października 1985 r..

Art. 189 k.p.c. pozwala na ustalenie istnienia bądź nieistnienia stosunku prawnego lub prawa. Nie ulega wątpliwości, że tak sformułowane żądanie nie dotyczy ustalenia prawa. Jak wskazuje się w doktrynie w odniesieniu do pojęcia prawa z art. 189 k.p.c. chodzi o prawo podmiotowe, unormowane w prawie przedmiotowym.

Nie jest to też stosunek prawny. Istota stosunku prawnego stanowi w doktrynie przedmiot licznych wypowiedzi, które ujawniają różnice poglądów (zob. Z. Ziemiński, O metodzie analizowania stosunku prawnego, PiP 1967, z. 2, s. 193 i n.). Według A. Woltera (Prawo cywilne zarys części ogólnej, Warszawa 1979, s. 109), stosunkiem prawnym jest taki stosunek między ludźmi lub jednostkami organizacyjnymi, uznanymi przez normę prawną za podmioty prawa, w którym podmioty te mają wynikające z dyspozycji normy prawnej uprawnienia i obowiązki, realizacja zaś tych uprawnień i obowiązków zagwarantowana jest przymusem państwowym. Pojęcie stosunku prawnego w doktrynie przybliżają E. Nowińska, M. du Vall (Powództwo o ustalenie w sprawach z zakresu własności przemysłowej - artykuł dyskusyjny..., s. 337 i n.), stwierdzając, że chodzi o wyróżnione przez normy prawne zachowanie lub kompetencje podmiotu uprawnionego, któremu podporządkowane są określone obowiązki innego podmiotu. Stosunek prawny może wynikać zarówno z umowy, jak i z czynu niedozwolonego.

Analiza sformułowanego roszczenia prowadzi do wniosku, że powód w istocie domaga się ustalenia faktu, który w żaden sposób nie jest faktem prawotwórczym. Zwrócić należy bowiem uwagę, co wyraźnie wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 20 września 1994 r. III CZP 108/94 (OSNC 1995/2/28), że zaświadczenie wydane przez Wójta Gminy D. stwierdza zaistnienie faktów świadczących o spełnieniu się warunków nabycia przez Skarb Państwa własności gruntu zajętego pod drogę publiczną. Nie tworzy ono stosunku prawnego, lecz jedynie potwierdza określony fakt.

W świetle powyższego już tylko z tej przyczyny powództwo jest niezasadne, gdyż w drodze art. 189 k.p.c. nie można żądać ustalenia faktu, a w zasadzie nieistnienia określonego faktu.

Gdyby jednak przyjąć, że tak sformułowane roszczenie dotyczy stosunku prawnego, co oczywiście nie ma miejsca, to zasadnie Sąd Okręgowy uznał, że powód nie wykazał interesu prawnego w takim ustaleniu.

Nie budzi wątpliwości zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie, że interes prawny jest przesłanką merytoryczną powództwa wytoczonego na podstawie art. 189 k.p.c., o ustalenie istnienia bądź nieistnienia stosunku prawnego lub prawa. Oznacza to, że istnienie interesu prawnego decyduje o dopuszczalności badania prawdziwości twierdzeń powoda, że wymieniony w powództwie stosunek prawny lub prawo istnieje, bądź nie istnieje. Dopiero dowiedzenie przez powoda interesu prawnego otwiera sądowi drogę do badania prawdziwości twierdzeń powoda o tym, że dany stosunek prawny lub prawo rzeczywiście istnieje bądź nie istnieje. Zważywszy zatem na wyprzedzający, w stosunku do przesłanki zasadności powództwa, charakter przesłanki interesu prawnego, Sąd Okręgowy trafnie poddał ocenie istnienie interesu prawnego powoda.

Nie istnieje legalna definicja pojęcia interesu prawnego, jego funkcja wynika z przepisów zaś treść znaczeniową kształtuje praktyka. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wskazywano, że o prawnym charakterze interesu, czyli o potrzebie wszczęcia oznaczonego postępowania i uzyskania oznaczonej treści orzeczenia decyduje, istniejąca obiektywnie, potrzeba ochrony sfery prawnej powoda. Tak pojmowany interes prawny może wynikać zarówno z bezpośredniego zagrożenia prawa powoda, jak i też może zmierzać do zapobieżenia temu zagrożeniu. Interes prawny występuje także wtedy, gdy istnieje niepewność stanu prawnego lub prawa, gdy określona sytuacja zagraża naruszeniem uprawnień przysługujących powodowi bądź też stwarza wątpliwość co do ich istnienia czy realnej możliwości realizacji. Sąd Najwyższy podkreślał także, że uzależnienie powództwa o ustalenie od interesu prawnego trzeba oceniać elastycznie, z uwzględnieniem konkretnych okoliczności danej sprawy i celowościowej jego wykładni, i wreszcie tego, czy w drodze innego powództwa strona może uzyskać ochronę swoich praw. Pojęcie interesu prawnego powinno być zatem interpretowane z uwzględnieniem oceny, czy wynik postępowania doprowadzi do usunięcia niejasności i wątpliwości w tym zakresie i zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, a więc czy definitywnie zakończy istniejący spór ewentualnie, czy zapobiegnie takiemu sporowi w przyszłości (vide wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 2 lutego 2006 r. II CK 395/05 [LEX nr 192028], z dnia 15 października 2002 r. II CKN 833/[LEX nr 483288] z dnia 30 listopada 2005 r. III CK 277/05 [LEX nr 346213], z dnia 2 sierpnia 2007 r. V CSK 163/07 [M. Spół. 2008/3/48], z dnia 19 lutego 2002 r. IV CKN 769/00 [OSNC 2003, Nr 1, poz. 13]).

Powództwo z art. 189 k.p.c. musi być zatem celowe, ma bowiem spełniać realną funkcję prawną. Oczekiwane przez powoda rozstrzygnięcie winno przeto wywołać takie skutki między stronami, w następstwie których sytuacja prawna stron, powoda, zostanie określona jednoznacznie.

Powód uzasadniając interes prawny w ustaleniu wskazał w pozwie (k. 30dw.), że „orzeczenie takie stanowiłoby podstawę do wszczęcia postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji komunalizacyjnej z dnia 6 sierpnia 2004 r.” Stanowisko powoda jest błędne. Zwrócić należy uwagę, że zarówno organy administracji jak i Wojewódzki Sąd Administracyjny stwierdziły, że powodowi nie przysługuje przymiot strony postępowania komunalizacyjnego, gdyż nie wykazał, że w dacie mającej znaczenie dla komunalizacji, tj. w dniu 27 maja 1990 r., posiadał tytuł własności do działki o nr (...). Uwzględnienie żądania pozwu w żaden sposób nie przesądzi o tytule prawnym określonego podmiotu do działki nr (...), co oznacza, że nie wyjaśni ostatecznie sytuacji prawnej powoda. Uwzględnienie takiego powództw również nie spowoduje, że powód uzyska przymiot strony w postępowaniu administracyjnym, co stanowiło uzasadnienie interesu prawnego przez powoda w wytoczonym powództwie.

Zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie przyjmuje się, że w razie sporu o własność gruntów, o których mowa w art. 51 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jedn. Dz. U. 2013 r., poz. 260 ze zm.), ustalenie prawa własności Państwa do tych gruntów i rozstrzygnięcie sporu w tym przedmiocie następuje w postępowaniu cywilnym przed sądem powszechnym (vide powołana uchwała Sądu Najwyższego z 20 września 1994 r., a także wyrok NSA z dnia 12 maja 1995 r. II SA 217/94, ONSA 1996/2/91). W zależności od okoliczności środek ochrony prawa może przybrać formę powództwa ustalającego, przewidzianego w art. 189 k.p.c., albo powództwa o usunięcie niezgodności pomiędzy stanem prawnym ujawnionym w księdze wieczystej a stanem prawnym rzeczywistym (art. 10 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece – tekst jedn. Dz. U. 2013 r., poz. 707 ze zm.), jeżeli prawo własności państwa do gruntu zajętego pod drogę publiczną zostało wpisane bez podstawy prawnej.

W niniejszej sprawie powództwo o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym nie jest możliwe, gdyż doszło do wydania decyzji komunalizacyjnej, którą sądy są związana, o czym przekonał się powód wytaczając takie powództwo. Możliwe jest jednak wytoczenie powództwa o ustalenie prawa własności spornych gruntów, gdzie zostanie przesądzone, kto jest właścicielem spornej działki.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny uznając apelację powoda za bezzasadną, oddalił ją na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc.